

Világosság

A ROMÁNIAI MAGYAR NÉPI SZÖVETSÉG NAPILAPJA

KOLOZSVAR, 1949 augusztus 11. csütörtök.

VI. ÉVFOLYAM, 185. SZÁM

Páris nemet mondott

Az amerikai imperializmusnak a marshallizált országokban körutazó vezérkari főnökét, Bradley tábornokot Páris dolgozói méltó fogadtatásban részesítették. A néparuló francia kormány több mint tizenötezer rendőr, esendő és titkos rendőr összehívásával igyekezett megakadályozni a francia dolgozók háborúellenes békétüntetését.

A karhatalom felvonultatása ellenére a párisi dolgozók hatalmas tömegekben vonultak fel a Place de la Concorde felé a Marsoillais-et és az Internacionálét énekelve. „Le a háborúval! Békét akarunk! Le az Atlanti-egyezménnyel! Bradley menjen vissza Newyorkba!” Ezek a kiáltások és harci énekek hangzottak fel a Concorde teret körülvéve utcákból. Az elnyomó és néparuló kormányzati rendszer pribékjei több ízben megkísérelték a tüntetők hatalmas aradatát feltartóztatni és szétoszlatni, azonban minden kísérletük csúfos kudarcba fulladt. Moch belügyminiszter pribékjeinek féktelen terrorja nyomán ismét munkásvér festette pirosra a Concorde teret és a Madeleine-templom lépcsőzetét. De sem a rendőrség gumibotjai, sem a katonaság fegyverei nem állhatták útját a Francia Kommunista Párt hívó szavára egybegyűlt hatalmas tömeg békétüntetésének.

A francia nép tiltakozó levelét, melyet a rendőrkordon ellenére is sikerült eljuttatni az amerikai nagykövetségen tartózkodó Bradley amerikai vezérkari főnökhöz, a béke és szabadságharcosok szervezőbizottságának két tagja, egy volt szabadságharcos francia ezredes és Bradley egykori francia összekötő tisztje nyújtotta át. A francia nép nevében átnyújtott levél komoly figyelmeztetést jelentett a világalomra törtető és háborús terveket szövö imperialisták számára.

„Páris népe — mondotta a levél — nem akarja azt, hogy bármiféle ürügyel háborúba sodorják volt ellenségei oldalán egyik szövetségese ellen. A francia politikusok vagy katonai vezetők ígéreteket tesznek önmuk, ha csapatokat ígérnek, és fegyvert kérnek, jobb ha előre megtudja hogy szavai nem kötelezik a francia népet!”

Páris népének tiltakozása azt bizonyítja, hogy az Atlanti-paktum a háborús bujtogatók népeellenes összeesküvése nem egyéb papirrongy. Azt bizonyítja, hogy az Atlanti-paktum nem kötelezi azokat a népeket, amelyeknek áruló kormányai az imperialisták parancsára saját népektől való félelmükben igyekeznek magukat alávetni a nemzetközi reakciónak.

.... a különféle szerződések létrehozása és aláírások gyűjtése újabb nem újabb egyezményeken, amelyeket az amerikai és brit külügyminisztérium szohálban tákolnak össze, még nem jelent azoknak a céloknak a elérését, amelyekre a csoportosulások és szerződések létrehozól törekednek — szegte le a Szovjet-unió külügyminisztériumának az Atlanti-paktumról kiadott jegyzéke.

Ez a megállapítás azóta szám-

Hét újabb kollektív gazdaság alakult az országban

Vasárnap az ország különböző részein a dolgozó szegény- és középparasztok önkéntes elhatározásából a Román Munkáspárt és a kormány jóváhagyásával további hét kollektív gazdaság létesült.

A hét új kollektív gazdaságba tömörült szegény- és középparasztok nagy lelkesedéssel ünnepelték ezt a nagy eseményt. Tisztán látták, hogy a kollektív gazdaság mérhetetlen előnyt jelent számukra. A Párt és a kormány szántófölddel, mezőgazdasági épületekkel és megfelelő számmal támogatja az újonnan létesülő kollektív gazdaságokat. Az új mezőgazdasági adótörvény két éven át teljes adómentességet biztosít

a kollektív gazdaságokba tömörült dolgozó parasztnak, akik hosszúlejáratú olcsó hitelekkel kapnak, válogatott vetőmag, gépi felszerelés és igásállat beszerzésére. Ebben a támogatásban dolgozó parasztságunk a munkásosztály szeretetének és gondoskodásának megnyilvánulását látja.

Vasárnap a következő új kollektív gazdaságok alakultak meg az ország különböző részein: a dorohoi megyei Saveni, a covurlui megyei Pechea, a ialomitamegyei Cuza-Voda, az ilfovmegyei Livedea, az oltmegyei Stoicanesti, a mehedintimegyei Vanjulet és az oltmegyei Campoia községek dolgozó parasztjai létesítettek kollektív gazdaságokat.

Országszerte versenyszerűen folynak a cséplési és gabonabeszolgáltatási munkálatok

Az ország különböző részeiből beérkezett jelentések szerint dolgozó parasztságunk versenyszerűen kívánnak hozzájárulni a terménybetakarítás és besolgáltatási munkálatok ütemének meggyorsításához.

Igy Kolozs megyében is megkezdtek a cséplési munkálatokat és ezzel egyidejűleg megkezdődtek a besolgáltatási munkálatok is. A megye dolgozó parasztsága nagy lelkesedéssel dolgozik, hogy mind a cséplési, mind pedig a besolgáltatási munkálatok a legjobb körülmények között folyjanak le.

A megye ideiglenes bizottságának tagjai állandóan a terepen tartózkodnak és ellenőrzik a cséplési- és besolgáltatási menetét.

Szatmár megyében az aratási munkálatokat augusztus 1-ig nagyjában már elvégezték. A learatott termények cséplése augusztus 1-én 53 községben megkezdődött. Újabb jelentések szerint a megye területén jelenleg 330 cséplőgép van üzemben. Ezenkívül Szatmáron, Halmiban, Szinerváralján 300-300 vagon befogadóképességű új terményraktárakat építettek.

Temes-Torontál megyében a Román Munkáspárt irányításával az ideiglenes bizottságok támogatásával a községek dolgozó parasztjai versenyre hívják egymást. A verseny célja többek között, hogy veszteség nélkül fejezzék be a cséplést és határidőre szolgáltatassák be a kötelező gabonamennyiséget, továbbá, hogy azonnal hajtsák végre a tarlóhántást. A versenyben résztvevő „Egy szem buza se menjen kárba” jelszóval indultak versenyre.

Ján a községi ideiglenes bizottságok állapítják meg a javítási munkálatok árát. Községenként egy felelőst kell állítani, aki a mezőgazdasági gép- és szerszámjavításokat ellenőrzi.

A magánkézben levő vetőgépek használatát úgy kell megszervezni, hogy azt a dolgozó parasztság is használhassa. Egyetlen vetőgépeknek sem szabad a vetési kampány idején üzemben kívül maradnia.

A járási ideiglenes bizottságok mezőgazdasági szekciói összekötötésbe lépnek a mezőgazdasági gép- és traktorállomásokkal. Összegegyeztetik és együttesen dolgozzák ki a munkatervüket. A termés növelése érdekében a községi ideiglenes bizottságoknak felvilágosító munkát kell végezniük az istállótrágya felhasználása érdekében.

A községek munkatervét a földművelésügyi minisztérium által megküldött utasítások alapján kell végrehajtani. Így meg kell szervezni a felszereléssel és a felszereléssel nem rendelkező gazdaságok munkáját. A felszerelés nélkül rendelkező gazdaságok részére biztosítani kell a felszerelést azoknak a gazdaságoknak részéről, amelyek mezőgazdasági gépekkel és felszerelésekkel rendelkeznek. A községi ideiglenes bizottságok állapítják meg ennek módjait és fizetési feltételeit. Az erre vonatkozó munkatervet a községi ideiglenes bizottság készíti el és hozza a megfelelő felszereléssel nem rendelkező földművesek tudomására.

A minisztérium közleménye végül hangsúlyozza, hogy mindezeket a munkálatokat folyó évi szeptember 15-ig be kell fejezni.

Nagyarányu előkészületek az őszi vetési kampányra

A földművelésügyi minisztérium az őszi vetési kampány előkészítésével kapcsolatban máris fontos intézkedéseket fogantatott.

A földművelésügyi minisztérium utasítása értelmében a búza, árpa, zab, búkköny, rozs stb. tarlókon haladéktalanul el kell végezni a tarlóhántási munkálatokat. A községi ideiglenes bizottságoknak idejében meg kell állapítaniuk minden egyes földműves részére a tarlóhántási előirányzatot és ezt az érdekelt földtulajdonossal idejében kell közölniük. Azoknak a földműveseknek a részére akik nem ren-

delkeznek megfelelő felszereléssel — a felszereléssel rendelkező földművesek nyújtanak támogatást. Ezt mind a felszereléssel rendelkezőkkel, mind pedig azokkal, akik ilyenirányú támogatást kapnak — ezt idejében kell közölni. Azok a községek, amelyek a traktor és gépállomások körzetében vannak, kimutatást készítenek a felszántandó területek nagyságáról és azt a gazdasági körzeteiken keresztül terjesztik elő. A gépi erők elosztását úgy kell megszervezni, hogy azoknak 60 százalékát a cséplési és 40 százalékát a tarlóhántási munkálatoknak használják fel.

célokat szolgáló gabonamagvakat kellőképpen meg kell tisztítani az idegen és vetési célokra alkalmatlan magvaktól. Ennek érdekében a mezőgazdasági megbírók a helyszínen kell felülvizsgálják a rostákat, a triőröket, stb. A mezőgazdasági gép- és traktorállomások vagy a szövethetkezők rostáit, triőrjeit részletes munkaterv alapján idejében kell igénybevenni. Azokban a községekben, ahol nincsenek ilyen felszerelések, a községi ideiglenes bizottságok a járási ideiglenes bizottságokon keresztül kéri a rosták, triőrök, stb. ki-köleszítését.

A vetőmagvak előkészítése

Az idei tavaszi vetési kampányt nagyban megnehezítette az a körülmény, hogy nem állott megfelelő mennyiségű gabona- és takarmányvetőmag rendelkezésre. Ezt a nehézséget az őszi vetések során fel kell számolni. Az 1949-iki évi őszi és 1950-iki évi tavaszi vetési kampányhoz szükséges megfelelő vetőmagvakat idejében biztosítani kell. Ennek a kérdésnek a megoldása rendkívül fontos feladatot hárít a községi, járási és megyei ideiglenes bizottságokra. A vetőmagvakat a többi gabonaművektől elkülönítve kell elraktározni.

A földművelésügyi minisztérium részletes utasításokat adott ki a vetőmagvak kezelésével kapcsolatban. A vetőmagvakat kellően fertőtlenített és kitakarított raktárakban, vagy padlásokon kell elhelyezni. Előzőleg a raktárak és padlások padlózatán lévő lyukakat és hasadásokat be kell tömni. A vetőmagot vékony rétegben kell elteríteni és két héten át gyakran meg kell forgatni. Később vastagabb rétegben lehet összegyűjteni, azonban ebben az esetben is biztosítani kell a raktárak kellő szellőztetését.

A továbbiakban a minisztérium utasítása előírja, hogy a vetési

A MUNKÁERŐ ELŐKÉSZÍTÉSE ÉS SZÉTOSZTÁSA

A földművelésügyi minisztérium utasítása értelmében minden községben községi szerszám- és mezőgazdasági gépjavitó műhelyt kell szervezni. A megyei ideiglenes bizottság felhatalmazása alap-

Megállapították a besolgáltatandó zab árát

Az Agerpress jelentése szerint megkülönböztetve. Ugyanakkor a minisztertanács az 1949 évi termésből besolgáltatandó hektóliterenként 42 kilogramos és 3 százalékos idegen anyagot tartalmazó zab árát 4.70 lejben állapította

IFJAK!

JÖJETEK MINDANNYIAN 10-EN, SZEKÓAN ESTE 7 ÓRÁKOR AZ IMSZ SZABADSÁG-TÉRI MEGYEI SZEKHÁZA ELÉ, A BUDAPESTI VILÁGHÍJUSÁGI TALÁLKOZÓRA KOLOZSVÁRON ATUTAZÓ R. N. K. IFJUSÁGI MOTORKÉRKÁROS STAFETA FOGADTATÁSÁRA.

IFJAK!

SENKI SE HIANYOZZEK KÖZÖLETEK ERRÓL. A MEE- TINGRÓL!

talán esetben beigazolódott az összes „atlantizált” országokban legutóbb pedig a péntek esti párisi tünteléseken. A párisi kisemberek tömegmegnyilvánulása a világ sokszázmillió békeszerető népének az akaratát fejezi ki. Az amerikai vezérkari főnök az amerikai fegyvergyárosok utasítására hlába indult a marshallizált országokba körútra, hogy lemro-

Megszólalnak a kövek...

Az egyre többet és egyre jobbat termelő dolgozók sokszor hallanak, vagy olvasnak ujonnan felfedezett nyersanyagkincsekről, érc- és szénkészletekről — még kiaknázatlan erőforrásokról. Ezeknek jórésze Földünk réges-régen lettünk korszakainban keletkezett s ilyenformán minden embernek tisztában kell lennie azzal, mi minden is történt az alatt a sokmillió esztendő alatt, amíg bolygónk eljutott az ősi csillagállapotból mai formájába.

Az emberiség történetével a törté-

nettudomány — Földünk történetével a Földtörténet tudománya foglalkozik. Míg azonban a történelem száz, vagy ezer esztendőt igen nagy időnek tekint, addig a földtörténet millió esztendőt sem tart túlságosan hosszú időnek akkor, amikor bolygónk életét vizsgálja.

A történelem eseményei nagy társadalmi változásokhoz, jelentős felfedezésekhez fűződnek. Ezek szerint osztjuk fel a történeti időt ókorra, középkorra, vagy újkorra.

Ma is a kövek régei közé zárva. A „kövek naplóját“ kell elővinni s belőle bontakozik ki a földtörténeti mut ezernyi csodája. Megszólalnak a kövek — beszélni kezdenek a sziklák. Amikor például a zsilvölgyi szent fejtt bányászaink munkájuk közben elszenesedett pálmalevelekre bukkannak, akkor ez a lelet elárulja számunkra azt, hogy hajdan abban a korszakban, amikor a szén keletkezett, a mainál sokkal melegebb éghajlat uralkodhatott nálunk. Kolozsvár környékén igen gyakoriak a megkövesedett tengeri kagylók és csigák maradványai. Mit arulnak el ezek a gondolkodó embernek? Azt, hogy hajdan tengerek vize hömpölygött ezeken a területeken. Ez ma már egészen természetesnek tűnik fel előttünk — néhány száz évvel ezelőtt azonban még azt hitték, hogy a megkövesedett állati és növényi maradványok nem egyebek a természet játékaival — amolyan véletlenül létrejött különös furcsaságoknál.

Ma külön tudomány, az őslénytan foglalkozik a hajdan élt állatok és növények tanulmányozásával. Számtalanszor meggörténik ma is, hogy vasutépítésnél, bányák feltárásánál, vagy akár ház alapozásánál megkövesedett állati vagy növényi maradványok kerülnek elő. Ezek a leletek a tudósok számára igen fontosak lehetnek s éppen ezért minden dolgozó embernek kötelessége az, hogy ezeket jó állapotban megőrizze, feltárásukat azonnal jelentse a szakembereknek, akik gondos és szakszerű munkával kiszabadítják kőkoporsójukból őket s a múzeumok üvegszekrényébe állítva gondoskodnak arról, hogy közösség okulását szolgálják.

Tudomány egyenruhában

Az amerikai monopol-kapitalisták a földrajztudósokat kényszerre igyekeznek felhasználni. A *Business Week*, a tőzsde lapja így jellemzi a helyzetet: „A tudomány egyenruhába öltözik. Az USA geográfusainak negyedrészét a washingtoni hivatalokban szolgál, főképpen katonai hivatalokban. Legutóbb 500 földrajztudóst gyűjtöttek össze különleges kiképzésre. Katonai szakértők voltak az előadók, elsősorban a felderítő szolgálat különböző ágának képviselői. Meisson ezredes nyíltan felhívta a geográfusokat „a katonai felderítés tartalékába való bekapcsolódásra, szerződéseket kötése a kormányhatalommal kutató munka elvégzése céljából katonai földrajzi tanfolyamok vezetésére, a sajtó és rádió felhasználására, a változó nemzetközi körülmények geopolitikai és földrajzi magyarázatára.“

Nemrégben Latinamerika nagy térképezési munkáját végezték el ezek a kém-földrajztudósok. Sikertörténet a latinamerikai köztársaságok titkos levéltáraiból az ugynevezett bizalmas anyagokat is megszerezni. Széles területük van a washingtoni kémiskola növendékeinek a tengerészeti, valamint hadirepülő bázisok felkutatása terén is.

Az amerikai geográfus-kémek a német fasiszták módszereit követik. Különösen érdeklődnek a náci geopolitikai és fajelmélet iránt. A szovjet sajtó már megbélyegezte William Fogt amerikai „geográfus“ emberevő elméletét, amelyek a mathu-

sianista gyalázatosság és a szofizma poros levéltárából ásott ki abból a célból, hogy megalapozza ezekkel az emberiség kiirtására irányuló programját.

A német „geopolitikusok“ a fasiszta rablást és a Szovjetunió megtámadását földrajzi tényezőkre való utalással alapozták meg. Ezek az „elméletek“ mostanában az amerikai földrajztudósok munkáiba is átvándoroltak.

Az amerikai geográfusok között általánosan elterjedt elv a „globális“ földrajz, amely a burzsoa kozmopolitizmus szülötte. A nagy sebességgel és nagy távolságra való repülés fejlődéséből indulnak ki az USA burzsoa geográfusai, akik a távolban fekvő országok „globális“ megközelítését követelik. A távoli országnak engedniük kell nemzeti érdekeikből és önállóságukból az amerikai imperializmus „globális érdekei“ nevében.

Ilyen reakciós, rabló-jellege van a jelenlegi burzsoa, földrajztudomány. Számos földrajzi társaság és egyetem élén kém-földrajztudósok állanak, ők ellenőrzik a földrajzadalom kiadványait Amerikában és elnyomják a becsületes tudósok hangját. A földrajzi újságok és könyvek oldalairól csak a geográfus imperialistáknak, az új háborúra bujtatók szolgáinak komor üvöltése hallatszik.

A jövő azonban nem az ő oldalukon van!

Mikor kezdődött a föld ókora?

Földünk múltját is események tagolják, olyan forradalmi események, amelyek döntő módon változtatták meg arcukat. Egy-egy hatalmas és viharos, vulkáni kitörésekkel, földrengésekkel teljes időszak külön-külön alkot. Mások hatalmas mértékben törte előre a tengerek és óceánok, elöntve nagykiterjedésű szárazföldeket s jellemezve Földünknek egy egész korszakát. Földünk ókora például akkor kezdődik, amikor az első biztos életnyomok megjelennek a kövek minden megőrző naplójában. A középkor akkor köszönt be, amikor a hüllők — tehát a ma élő kigylók, gyíkok ősei — veszik át az uralmat a Földön. Természetesen ezek az események hatalmas időközökben követték egymást.

A tudósok kutatásai szerint Földünk története az őskortól napjainkig hozzávetőlegesen ezermillió évig tartott. Ebből a hatalmas időből csupán félmillió esik arra az időszakra, amikor az ember megjelent a Földön s csupán 5—6 ezer év az, amit írásos emlékeink alapján az emberiség történetének nevezhetünk. A földtörténet hatalmas időegységét lemérni nem könnyű feladat. A tudósok munkáját néhány példából ismerhetjük meg. Az ősi Egyiptom földjén ma is ott állanak azok a hatalmas kőpiramisok, amelyek temetkezési helyül szolgálták hajdani hatalmasok számára. Némelyikről egészen pontosan tudjuk hány ezer esztendője épültek. Háromezer évvel ezelőtt emelt roppant kőemlékeket ma három méter vastagon borítja a levegőből lehullott por. Minden esztendőben egy milliméterrel vastagodott finom szemfedőjük. Azt is tudjuk, hogy amíg a tengerek vízből 1 méter vastag homok, iszap vagy mészréteg rakódik le, addig 7000 esztendőnek kell elteltie. Ha ma már szemügyre vesszük egy kőbányának több méter vastag mészkőablakait, hozzávetőlegesen ki is tudjuk számítani azt az időt, ami szükséges volt ahhoz, hogy létrejöhessenek.

Sokmillió évvel ezelőtt élt növények és állatok

Bolygónk történetét kutató tudósok számára írásos emlékek nem léteznek. Vannak azonban olyan emlékek, amelyek számára is felvilágosítást tudnak nyújtani. Sokmillió évvel ezelőtt élt növények és állatok megkövesedett vagy elszenesedettek, amelyek számára is felvilágosított maradványaikat gyakran találjuk

Közel ezer előadást tartottak Szatmár megyében júliusban a Kulturotthonok

SZATMÁR. — A szatmármegyei ideiglenes bizottság elé terjesztett havi jelentés arról számol be, hogy az eddig beérkezett adatok szerint a megye területén működő falusi kulturotthonok július folyamán 500 vasárnapi és további 400 esti kulturotthonos rendezte. A megye kulturmozgalmának ezek az értékes megnyilvánulásai tehát egy hó folyamán közel ezerre rúgtak a legnagyobb mezei munkák idején.

Szatmáron és Nagybányán a tanügyi alkalmazottak számára ICD tanfolyam volt, amelyen 823 személy vett részt. A tanfolyam keretében egésznapos elfoglaltsággal 17 tételt dolgoztak fel. Kilenc előadó és a szemináriumi lektorok a tantestület tagjai közül kerültek ki. A szemináriumokon valamennyi iskolaigazgató részt vett és azok a tanítók és tanárok, akik a múlt év nyarán rendezett ilyen tanfolyamon nem vehettek részt. A tanfolyam jelentősen fokozta a szatmármegyei tanárszemélyzet politikai felkészültségét.

Nagyszerű műsoros estét rendezett a marosludasi MNSz

MAROSLUDAS. — (Levelezőnk írja.) A helybeli MNSz-szervezet a Román Munkáspárt és az ideiglenes bizottság támogatásával nagyszerű műsoros estét rendezett a Nicolae Balcescu kulturotthonban. A magyar-román barátság jegyében lezajlott Kulturotthonban a Népköztársasági Himnusz elnevelésével vette kezdetét. Ez után gyors egymásutánban pergett le a számok, kórusművek, szavaltatok és énekszámok. A művészi műsor utolsó számaként a MNSz kulturgárdája Grigorescu Marin „Legénykérőben“ című haladó stílusú egyfelvonásosát játszották el.

A színjátszó csoport tagjai földművesek, munkások és tisztviselők, akik példát vettek a székelyföldi kulturversenyek résztvevőitől s magukévá téve a munkáspárt által kitzított célt — a nép gazdasági és kulturális felébredését — nehéz napi munkájuk után hosszú órákat töltöttek el a darab előkészületeivel. A színjátszó csoport elismerésre méltó nagy munkát végzett. Egyes szereplők jóval túlhaladtak a műkedvelőktől megszokott színvonalat.

A műsoros estét románul dr. Corleán, magyar nyelven ifjabb Vitalis Sándor, a MNSz helyi szervezetének elnöke nyitotta meg. Műsor végén Cundiev elvtárs, a kulturotthon igazgatója köszönte meg a kulturotthon nevében a szereplőknek a fáradságot és a közönség részvételét.

Szarvas Dénes

Felvételi vizsga

a Marosvásárhelyi Orvostudományi és Gyógyszerészeti Felsőoktatási Intézetben

A közoktatásügyi minisztérium rendeletileg állapította meg a főiskolai felvételi vizsgák feltételeit. A rendelet értelmében a magyar anyanyelvű orvostudományi, stomatológiai (fogászat) és gyógyszerészeti fakultásokon az alábbi tárgyakból kell felvételi vizsgát tenni:

Írásbeli: 1. román nyelv és irodalom; 2. magyar nyelv; 3. természettudományok a) növénytan, b) állattan, c) anatómia, d) élettan, e) biológia, f) geológia.

Szóbeli: 1. Román Népköztársaság alkotmánya; 2. természettudományok a) növénytan, b) állattan, c) anatómia, d) élettan, e) biológia, f) geológia. 3. Szerves és szervetlen kémia.

A vizsgákra a középiskolai tankönyvek anyagát kell tudni.

Akinek írásbeli vizsgája nem sikerül, szóbeli vizsgát nem tehet.

Felvételi vizsgára jelentkezhet a Román Népköztársaság minden olyan állampolgára, aki a jelenlegi licumok, pedagógiai iskolák, középfokú műszaki iskolák, háztartási és műszaki iskolák valamelyikét elvégezte, vagy a volt elméleti, ipari és kereskedelmi licumok valamelyikében érettségizett, vagy a volt ipari licumok, volt sericikulturai iskolák valamelyikét elvégezte, vagy a földművelésügyi minisztérium volt nyolcosztályos iskoláját, vagy a volt tanítóképzőt elvégezte.

A felvételi vizsgára való jelentkezés alkalmával a jelöltek típusnyilatkozatot töltenek ki és azt az illetékes kari titkárságokhoz augusztus 15 és 25 között a követ-

kező iratok kíséretében adják be:

1. Születési anyakönyvi kivonat.
2. Állampolgársági bizonyítvány.
3. 1 darab igazolvány-fénykép (6x9).
4. A középiskola elvégzéséről szóló bizonyítvány vagy érettségi diploma.
5. a) Igazolvány attól az intézettől, amelynél dolgozik, (amennyiben a természetben dolgozik), az igazolványt az üzemi bizottság láttamozza, megjelölve az illető állását és 1949 július havi bruttó fizetését.
- b) Hasonló igazolvány a szülőkről, (ha mindketten állásban vannak, két igazolvány; c) ha a jelölt parasztszülő gyermeke, akkor a község által kibocsátott olyan bizonylatot hoz, amelyből kitűnik mezőgazdasági adójának összege, a szülők tulajdonát képező földterület nagysága és a szülők más jövedelmi forrásai, ha a szülők kollektív gazdaság tagjai, akkor ezt a tényt is fel kell tüntetni; d) ha a szülő (vagy szülők) kisiparosok, igazolványt kell beadni a szülők jövedelméről. Az igazolványt az Ideiglenes Bizottság pénzügyi osztálya bocsátja ki; e) kivétel nélkül mindenki köteles bizonyítványt hozni az adóztatási hely bejelentésekor adott adóvallomás alkalmával volt anyagi helyzetéről és jelenlegi anyagi helyzetéről. (stareca materiala de data declararii din miciliulul fiscal), ezt a bizonyítványt a szülők lakóhelye Ideiglenes Bizottságának pénzügyi osztálya adja ki; f) abban az esetben, ha egyik, vagy mindkét szülő időleges alkalmazásban van, fel kell tüntetni azt az időpontot, amely óta az időleges állást elfoglalta valamint azt a társadalmi kategóriát, amelyből származnak; g) amennyiben a jelölt nem a szülők tartják el, kötelesek eltartóikról hozni a fenti előírások szerinti igazolásokat.

6. Egészségi bizonyítvány, amelyből kitűnik, hogy a jelölt nem szenved olyan betegségben, amely alkalmatlanná tenné a tanulmányok folytatására. Ezt a bizonyítványt a diákvédő hivatalok, vagy az egészségügyi minisztérium által erre feljogosított szervek adják ki. 7—8. A jelölt és apjának büntetlenségi bizonyítványa (certificat de cazier). 9. A felvételi vizsgadíjat képező 100 lej kiegyenlítéséről szóló nyugta.

A vizsga egész tartama alatt a jelöltek egy érvényes fényképes igazolványt kell, hogy tartsanak maguknál. Azok, akik legkésőbb augusztus 25-ig nem adják be az előírt iratokat, nem vehetnek részt a vizsgán. Azokat, akik a valóságnak nem megfelelő iratokat adnak be, a vizsgáról kizárják. Azok, akik középiskolájukat összesel végzik, kivételesen szeptember 3-án 20 óráig iratkozhatnak be a vizsgákra. Az első évre felvehető hallgatók számát a közoktatásügyi minisztérium a szakminisztériummal egyetértésben állapítja meg. A vizsgákon való osztályozás 1—10 jegyekkel történik. A felvételi vizsgákat 1949 szeptember 5 és 14 között tartják. A vizsgák sikeresen elvégző és felvételt nyert jelöltek kötelesek legkésőbb 1949 szeptember 24-én 20 óráig beiratkozni az illető főiskolára. Azok, akik eddig az időpontig be nem iratkoznak, vagy a tanítás megkezdésétől számított 10 napon belül nem jelentkeznek az előadásokon — jól alátámasztott indokok nélkül — elvesztik felvételhez való jogukat. Helyettesítik más olyan jelöltet, vesznek fel a közoktatásügyi minisztérium engedélye alapján, aki a felvételi vizsgát sikeresen letette. A felvettek névsorának közzétételét után a felvételt nem nyert jelöltek irataikat visszakapják.

A világ ifjúsága tiltakozik a görög szabadságharcos ifjak lemészárlása ellen

SZABAI GÖRÖGORSZÁG. — amiket az amerikai imperializmus (Agerpress.) Az Ellas Press hírnökök a következőkben ismereti annak a levélnek a szövegét, melyet az EPON (a demokratikus görögországi ifjúsági szervezet) kapott az Ifjúsági Világszövetségtől:

„Kedves Barátaink! Örömmel fogadtuk üzeneteiteket, amelyeket felhasználtunk arra, hogy köztudomásra hozzuk azokat az elrejtett borzalmakat, amelyek az amerikai imperializmus washingtoni kormányoknál és az Egyesült Nemzetek Szervezeténél, az ifjú görög hazafiak szabadonbocsátását kérve.

Biztosak vagyunk abban, hogy ez a kampány hozzá fog járulni a görög ifjak veszélyeztetett életének megmentéséhez.

Az a hír, hogy a görög monarcho-fasiszták mérges gázokat szándékoznak használni a görög nép ellen, felháborodás hullámát váltotta ki a világ közvéleményéből. Azonnal továbbítottuk ezt a hírt az ENSZ-hez, kérve ennek az újabb bűnténynek a megakadályozását, melyet a görög monarcho-fasiszták készítenek elő az angol-amerikai imperialisták parancsára.

Elküldöttük megrázó felhívásokat az angol és amerikai ifjúsághoz azzal a kéréssel, hogy erőinek még nagyobb összehívásával adja meg a választ.

Köszönjük a DIVSZ végrehajtóbizottságához intézett üzeneteket és vállaljuk, hogy mindent megteszünk a görög ifjúság segélyezésének fokozására.

Drága elvtársak! csodálattal követjük az EPON soraiban levő testvéreink hősi cselekedeteit és meg vagyunk győződve, hogy a DIVSZ támogatásával igaz ügyetek, mely a miénk is, rövidesen diadalmaskodni fog.

Üdvözlét a DIVSZ titkársága részéről.“

A külügyminiszter-helyettesek értekezletén

Az ausztriai nemzetiségek jogaiért szállt sikra a szovjet küldöttség

LONDON. — (Agerpress.) Az osztrák békeszerződés ügyével foglalkozó helyettes külügyminiszterek legutóbbi három ülésükön a kelet-ausztriai hajózási társaság javainak kérdésével foglalkoztak, melyeket a Külügyminiszterek Tanácsának határozata értelmében át kell adni a Szovjetunióknak. A helyettes külügyminiszterek meggyezésre jutottak a társaság hajóépítőműhelyének átadására, meghatározva annak területét és felszerelését, a kikötői berendezéseket, dokkokat és az átadandó 36 hajó listáját.

Megoldásra vár még Bécs kikötője bizonyos részei átadásának kérdése, mely a szóbanforgó hajózási vállalat tulajdona, továbbá több dokk problémája.

A helyettes külügyminiszterek foglalkoztak a szlovén és horvát nemzeti kisebbségek jogainak biztosítására vonatkozó szakasz beiktatásával. Ezzel kapcsolatban a szovjet küldöttség javaslatot terjesztett elő, melynek értelmében biztosítja a karintiai, burgenlandi és stájerországi szlovén és horvát nemzeti kisebbségek jogait.

A Külügyminiszterek Tanácsa párisi ülésükön hozott határozatokkal ellentétben az amerikai, angol és francia küldöttek szembehelyezkedtek a szovjet javaslattal, melynek célja biztosítani a szlovén és horvát nemzeti kisebbségek jogait. A három nyugati hatalom küldöttei csak annyit kívántak, hogy a békeszerződésben arra kötelezzék Ausztriát, tartsa tiszteltben a szlovén és horvát nemzeti kisebbségek jogait, de nem voltak hajlandók ezeket a jogokat részletezni.

Nem jött létre meggyezés ebben a kérdésben.

Az osztrák nép a békéért harcol

BÉCS. — (Agerpress.) A bécsi Práterben nagygyűlést rendeztek az osztrák kommunista párt tisztelőire. Felszólalt Johann Koplenig, az Osztrák Kommunista Párt elnöke is.

— Alkalmunk van ma arra, — mindotja Koplenig —, hogy üdvözljük angol, francia, olasz és osztrák ifjakat, akik az ifju nemzedék nevében békeüzenetet visznek a budapesti VIT-re.

— Azt akarjuk, hogy egyetlen idegen hatalom se használja Ausztriát hadianyagraktárnak vagy hidfőnek újabb háború számára.

— Mindenki érti, hogy az amerikai vezérkari tisztek, az újabb háborúra uszítók küldötteinek Ausztrába való érkezése mit jelent. — Fegyvert akarnak kezünkbe adni és zsoldosakká akarnak változtatni. Ez látogatásuk valódi célja, de az osztrák nép, mint az összes többi népek is, békét akarnak és harcolnak a békéért.

Befejezésül Koplenig elítélte a mostani osztrák kormány politikáját és felszólította az összes haladó elemeket, fogjanak össze a demokráciáért, békéért és boldogabb jövőért folytatott harcban.

UJABB FRANCIA CSAPATOKAT INDITANAK VIETNÁMBA

PÁRIS (Agerpres) — A lapok jelentése szerint újabb katonai különítmények, számszerint 3600 ember áll készenlétben, hogy Vietnámba küldjék. Augusztus 7-én vasuti szerelvény érkezett Párisba, Vietnámban megsebesült katonákkal. Az állomást rendőrszolgák vették körül.

A TERV HIREI:

TEMESVÁR.

A „Solidaritatea“-fémárnyag-öntudatos dolgozói a Román Munkáspárt üzemi szervezetének állandó felvilágosító és irányító tevékenysége folytán idő előtt teljesítik az Állami Terv előírásait. Így a huzalfonóda július 30-án befejezte az évi előírást és már 1950-re termel. A lyukaszióosztály augusztus 3-án október 20-ra, a huzalszövőde ugyanekkor szeptember 6-ra termel. A lakatososztály, amelyet csupán a júliusi hónapra irányoztak elő, az előírást 131,34 százalékkal haladta túl.

LUPENY.

A bányamunkások példáját követve, a fonómunkások is megfeszítették erejüket a munkaterv időelőtti befejezéséért. A szocialista munkaversenyben, Demeter Vilma, aki a fonalgárban dolgozik és akit „Munka érdemrend“-del tüntettek ki, július 15-én teljesítette az 1949. évre szóló előírást.

Demeter Vilmának naponta 55 motollát kellett legombolyítani, ő azonban hat hónap alatt 17.160 motollát dolgozott fel. Így ez a szorgalmas munkás július 18. óta az 1950. évre dolgozik.

BRASSÓ.

A „Sovromtractor“-gyár karter és hengerfejöntő osztályai csak a napokban végezték be erre az évre szóló munkatervüket és fogtak neki a jövő évi tervnek. Az öntő csoportok lelkes munkáját követve augusztus elsejére a gépműhely dugattyúszterga osztálya is befejezte évi munkatervét és már a jövő évre dolgozik.

A dugattyú osztálynak 21 munkása van, akik közül 11 olyan fiatal gyakornok, akik alig egy éve kerültek a gyárba, de odaadó magyarázat és tanítás nyomán ezek a fiatalok ma már keményen megállják a helyüket a munkában. Ezt bizonyítja az elért eredmény. Az 1949. évi munkatervet 5 hónappal hamarabb fejezték be.

Esti Újság

Romániai Magyar Szó

augusztus 6-iki számában megjelent „Az öntudatos hazafiság jegyében“ című vezércikkében, többek között ezt írja:

„A távbeszélő készülékek szüntelenül berregnek, kopognak a táv-rögépek. Pap Lajos petrillai bányásznak és csoportja tagjainak nap, mint nap, óráról-órára követői támadnak. Az újságok rotációs gépeiből kikerülő lapokon szinte még fel sem szárad a festék, amely hírül adja, hogy a prahovamegyei „Ilie Pintilie“ mezőgazdasági gépgyár dolgozói augusztus 23-án vállalták a hónapra előirányzott termelés befejezését, illetve Fuksz János II. nagybányai bányász csoportjával együtt október 1-ére vállalta az egész évi előirányzat teljesítését, — már megérkezik az újabb távirat: Demeter Vilma — lupenyi szövőő, lon Stancioiu targovistei vasipari ifjumunkás 1950-re termelnek.

Biharból, Arad és Temes megyékből jön a hír, hogy a dolgozó szegény- és középparasztok felloboogott, felvirágozott szekerekkel viszik a beszolgáltatásra előirt terményt a gabonagyűjtő állomásokra. Marosinszky Lajos billédi (Temes megye) ötektáros középparaszt szállítja öntudatosan aranyló buzaszemmel tele zsákjait a begyűjtő állomásra és így szól: „Most pedig, testvérek, hadd adjam oda az én részem az államnak. Való igaz, hogy azzal, amit én tudok adni, nem fizetem meg teljesen az államtól kapott segítséget, de az a helyzet, hogy amit adok, azt jószívvel adom...“

Mindezek a tények a városi és falusi dolgozók izzó hazafiságának beszédesen szép bizonyítékai. Egy ilyen újfajta és új tartalma érzelem kifejezői, amelyhez foghatót, bárhogyan keresed is, nem tudsz feltalálni semmiféle kapitalista rendszerű országban.

Hogy mi a városi és falusi dolgozók szemében ma az Állam, a mi államunk, azt abból a mélységes izzásu hazafiságból lehet legjobban lemérni, amely ezernyi változatban naponta ismétlődik meg újra és újra a termelési előirányzatokat tulszárnyaló üzemeinkben, a falusi dolgozóknak kormányzati intézkedéseinek iránti magatartásában. Az ország sokkal több lett számukra földrajzi fogalomnál, az állam erő-hatalmi szervezetnél: haza lett, édes és tisztelt hazája nemzetiségre való tekintet nélkül mindnyájunknak.“

Kolozs és Torda-Aranyos megyékben megkezdődött a cséplés

A gépállomások nagy segítséget nyújtanak a dolgozó földműveseknek

KOLOZSVAR — A megyei 9 hektár árpavetés termését, ideiglenes bizottság mezőgazdasági ügyosztálya közli: Kolozs megyében, egyes helységek kivételével, befejezték az aratást és megkezdtek a cséplést. A borsai, hidalmási, sármási és a mócsi járásban 36 ezer 819 hektár vetést arattak le, a gabonavetések 80 százalékát. Kioszították 54 hektár búza, 5 hektár rozs és

A learatott területeken, az aratás után mindjárt, megkezdtek a tarlóhántást. A koronári kedvezőtlen időjárás következtében felgyülemlett nyári munkák késleltetik a tarlóhántás elvégzését. Ennek ellenére már 2350 hektár területet felszántottak a dolgozó földművesek.

Teljes lendülettel folyik a nyári munka

TORDA (Tudósítónktól) — Torda-Aranyos megyében az aratási munkálatok a legkedvezőbb időjárás mellett, teljes lendülettel folynak. A gyéresi, a szentmihályi és a marosludasi járásban rövidesen befejezik az aratást, az aranyosbányai, topánfalvi járások területén — a hűvösebb hegyvidékeken — 50 százalékban végezték el az aratást. Az állami gazdaságok dolgozói teljes egészében elvégezték az aratást és elvégezték a tarlóhántást is. A megye dolgozó földművesei most kezdenek neki a tarlóhántásnak.

Az állami gazdaságokban, különösen az aranyosgyéresi, bágyoni és a bogáti gazdaságban a korszerű gazdálkodás következtében igen jó terméseredmények vannak. Az aranyosgyéresi traktorállomás 5 kéveköto-arató gépe a dolgozó földművesek segítségével sietett, a tarlóhántások meggyorsítására 23 gépvontalásos ekét küldött szét a megyében a gépállomások.

A dolgozó földművesek nagyrészt már szerűre hozták a gabonát. Megkezdődött a cséplés is. Több mint 160 gép dolgozik a megye területén. A szerűkön történő cséplés, az új munkamódszer félannyi időt vesz igénybe, mint régen az ugarokon való csépléshez volt szükséges.

Igy biztosítják a krasznai dolgozó földművesek a városi dolgozók kenyereit

KRASZNA — Szürkül. A Néptanács székházában az ideiglenes bizottság tagjai még nem fejezték be napi munkájukat. A cséplési jegyzőkönyvek kitöltésén munkálkodnak.

Nyílik az ajtó. Idős, munkában meggyönyvedt asszony lép a szobába. Özvegy Valki Jánosné, öt gyermek anyja. Egy hektárnál csak kevéssel több földje van. Learatja már a termést, el is eszippelt. Megáll a bizottság elnöke, Kabaj Dániel előtt. Kötőnye alól cédulát húz elő. A beszolgáltatási jegyzőkönyvet. Az asztalra teszi és így szól:

— Csépeltem. At is adtam az Államnak, mivel én hozzájárulok a városi dolgozók kenyereinek biztosításához. Keveset adtam, kellett volna beadnom. Ennyit álmert kevés földem van. Szívesen lapított meg számára az ideiglenes bizottság, s ennyit akartak tőle átvenni a gépnél. De Kátón Gergely így szólott az ideiglenes bizottság tagjaihoz:

— Többet adok. Szép termésem volt, s tudom, hogy a dolgozó népet szolgálom azzal, ha többet adok... Hatvanöt kiló gabonát szolgálhatott be.

Aztán még sokan jönnek be az irodára. Dolgozó földművesek, akik már teljesítették hazafias kötelességüket, s boldogok, hogy hozzájárulhattak a városi dolgozók több kenyereinek biztosításához. Huszonnyolc kiló gabonát hoz.

Dolgozó földművesei!
Vigyázzatok jól minden szem gabonára, jövő évi kenyereinkre!

Szerkesztőség: Szabadság-tér 23. II. emelet. Telefon: 15-83.
Kiadóhivatal: Szabadság-tér 31. Telefon: 19-11.
Laptulajdonos: „Petőfi” Lap- és Könyvkiadó Rt.
Feloldó szerkesztő: LAZAR JÓZSEF.
 Bejegyzve a kolozsvári törvényszéknél F. soc. 2249. szám alatt.
 A kolozsvári Kereskedelmi Kamaránál 411-1949. társaság sz. alatt.
Előfizetési díj egy hónapra 100 lej. Intézményeknek és vállalatoknak évi előfizetési díja 5000 lej. Postatakarékpénztári csekk száma: 40.833

Seperjék ki őket!

A tengerparti fürdőknek még mindig akad a bankár-földbirto-
 kos világból visszamaradt egy-két diszpédány. Tart még az ösz-
 zeharagosított pénzből, hát csak természetes, hogy nyári melegek lé-
 vén, a szokott helyen és módon igyekeznek elszórni azokat az ezre-
 ket, amelyek pár évvel ezelőtt a munkások verejtékén szereztek.
 A legnagyobb gyűlölettel nézik a tömegesen érkező, vidám
 munkástömegeket. Még mindig nem akarják elhinni, nem akarnak
 tudomást szerezni arról, hogy vége a semmittevésnek, vége a kimé-
 letlen kizsákmányolásnak. Még most is azon sopánkodnak a parton
 összebujva:
 — Igazán kibírhatatlan, hog' mi mindent megtilt a milícia.
 Nem szabad fürdőruhában étkeznünk és shortban táncolnunk! És
 a remek póker partik!
 Hát igen. Vége! A proletárekölcs éberem örökdió és megszün-
 tet minden visszatetsző jelenséget.
 És minden dolgozó és pinenő munkásnak egy kérése van: Se-
 perjék ki végleg pihenőtelepeikről semmittevő, lézengő árnyéklöve-
 gokat!
 SINKA ZOLTÁN

SZOLGÁLTATOS GYÓGYSZERTÁRAK AUGUSZTUS 10-ÉN, SZERDÁN:

1. számú állami gyógyszertár (volt
 dr. Goina), Szabadság-tér 34. szám,
 3. számú állami gyógyszertár (volt
 Hygea), Mihai Viteazul-tér 32. szám,
 7. számú állami gyógyszertár (volt
 Pasteur), Babes-utca 18. szám, 8.
 számú állami gyógyszertár (volt
 Viktória), Horea-ut 47. szám, 12.
 számú állami gyógyszertár (volt Ki-
 gyó) Budai Nagy Antal-utca 55. sz.

ROKKANTSÁGI NYUGDIJAT
 csak azok a fizetéses alkalmazottak
 kaphatnak — a munka- és népjólét-
 ügyi minisztérium 102.119-1949. sz.
 átirata értelmében — akik a nyug-
 dijjogosultság megállapítása iránt
 benyújtott kérésük idején a munka
 mezéjén dolgoztak.

APOLONÓI TANFOLYAMOT
 rendezett Szamosújváron a Vöröské-
 reszt, melynek 24 hallgatója volt.
TITO AZ AMERIKAI KORMÁNY
TANÁCSÁRA az olasz-jugoszláv
 kereskedelmi egyezmény aláírása
 után valószínűleg találkozni fog De
 Gasperrivel a triesti kérdés megol-
 dása céljából.

ISKOLAI HIR. A kolozsvári
 Magyar Műszaki Ipari Leányiskola
 igazgatósága felhívja növendékeit,
 valamint az itt felvételt tett nö-
 vendékeket, hogy a f. hó 5-én tar-
 tott szülői értekezlet határozataiként
 személyesen, írásban nyilatkozzanak
 az iskolában, hogy hol szeretnék a
 tanulmányaikat folytatni. A vidé-
 kies levélben jelentkezhetnek.
 Nyilatkozatokat f. hó 15-ig foga-
 dunk el délelőtt 8-11-ig, délután pe-
 dig 5-6-ig. — Igazgatóság.

ORVOSI HIR. Dr. Szász Tibor
 nőgyógyász szabadságáról vissza-
 tért. Újból rendel Unió-utca 7 szám
 alatt.
 5562

A meleg tovább tart

A nyugat felől beáramló hü-
 vös tengeri levegő egyik hullá-
 ma tegnap elérte az Alpokat és
 ott néhányfokos hőcsökkenést
 okozott. Kelet-Európában és a
 Kárpát-medencében változatlan-
 nul 30-35 fokos hőség és derült,
 száraz idő uralkodik.
 Kolozsváron délelőtt 29 fok,
 este 9 órakor 20 fok volt a hő-
 mérséklet. A légnyomás este
 764 mm., gyengén süllyedő
 irányzatú.

**VÁRHATÓ IDÓJÁRÁS
 CSÜTÖRTÖK DÉLIG:**
 Mérsékelt légáramlás, holnap
 nyugatról átmenetileg több fel-
 hő, egyébként a meleg idő to-
 vább tart.

Gyermekotthon és fürdő épül a monostori negyedben

KOLOZSVAR — A monostor-
 végi kis utca csendjét semmi sem
 zavarja. Egyik oldalán egyforma
 munkásházak sorakoznak, másik
 felén a mezőgazdasági szakiskola
 bűzjátát aratják.

Befordulva a Bolyai Farkas-
 utcába, mindjárt szembeötlik egy
 most készülő nagy épület. Már
 tető alatt van, nagyrészt le is
 vakolták. Munkások dolgoznak
 az állványokon, mások homokot,
 meszet hordanak. Belülről kopá-
 csolás hangja hallatszik.

Az egyik állványról trikoín-
 ges, mészporos nadrágú férfi
 ereszkedik le.

— Bodoki Mihály munkavezető
 vagyok.

A városi ideiglenes bizottság
 építet itt napközi otthont és für-
 dőt, a munkásnegyed számára.
 Július 6-án kezdték meg a mun-
 kálatokat s előreláthatólag szept-
 emberre befejezik.

— Nehézségeink voltak —
 mondja Bodoki Mihály —, nem
 volt elég anyagunk. Most azon-
 ban hoztak deszkát s vasat a be-
 tonozáshoz, úgyhogy gyorsabban
 tudunk haladni.

— Nézzük meg talál belül is —
 ajánlja.

Felmegyünk a rögtönzött lép-
 esőn s tágas, világos termeken
 haladunk keresztül.

— Itt, s a tulsó oldalon is, egy-
 egy nyitott terrasz lesz... ez a
 konyha... folyosó, kamrák...
 Ez a tanterem. A környék mun-
 kásai vakolták be és padolták le
 ...Igen, önkéntes munkával...
 Ide színpadot építünk...

Magyarázata nyomán életre
 kel minden. Az üres keretekbe
 ajtó és ablak kerül, eltűnnek a
 mészfoltok, gyerekhad zibong a
 termekben, a terraszokon s a
 konyhából kellemes ételszag
 árad...

— Elég nagy lesz az egész kör-
 nyéknek — mondja Bodoki Mi-
 hály —, pedig itt egyik-másik
 háznál 8-10 gyermek is van.

Lemegyünk az alagsorba is.
 Ott lesz a fürdő: két helyiség zu-
 hannyal, öltöző, kazánház és la-
 kás a fűtő számára. A gyerekek-
 nek fenn lesz két kádfürdő.

— Nehezen kaptunk munkáso-
 kat is — meséli a munkavezető,
 amikor feljövünk. — Mindenféle
 építenek, s kevés a szakmunkás.
 Más vidékről is ide jönnek ér-
 tük. Még férfi napszámot is alig
 lehet kapni. Ha száz volna, az is
 mind dolgozna.

Ezekután már nem lehet to-
 vább fenntartani.

Kezet fogunk, s elgondolkozva
 ballagunk végig a kis utcán. A
 nap forró s a levegő olyan,
 mintha meg volna szűrve.
 A sarokról visszafordulunk. Az
 új épület szinte ragyog a nap-
 fényben.
 (O. L.)

VILÁGOSSÁG SPORT

Törvényrendelet

a RNK testnevelési és sportbizottságának megalakulásáról

A Hivatalos Közlöny mai száma
 a Nagy Nemzetgyűlés Elnöki Taná-
 cának törvényrendeletét közli,
 amelynek értelmében a miniszter-
 elnökség mellett megalakul a Román
 Népköztársaság testnevelési
 és sportbizottsága.

A dekrétum értelmében e bizott-
 ságnak az alábbiak a feladatai:

a) meghatározza a testnevelés
 és a sportolás szabályait és gon-
 doskodik a testnevelés és sport
 fejlődéséről és terjesztéséről a
 munkások, dolgozó parasztok és
 a tanuló ifjúság körében;

b) irányítja és ellenőrzi az ösz-
 szes sport és testnevelési szerve-
 zetek működését;

c) testnevelés és sport szem-
 pontjából egybehangolja a tömeg-
 szervezetek és közintézmények
 működését;

d) tudományos kutatások alap-
 ján és figyelembe véve s alkal-
 mazva a szovjet sport tapasztala-
 tait, tanulmányozza, megszabja és
 alkalmazza a testnevelés és a
 sport új előadási és gyakorlati
 módszereit a legfejlettebb sport-
 technika elsajátítása és az előre-
 haladott testnevelés megvalósítása
 érdekében;

e) a közoktatásügyi miniszte-
 riummal együtt megállapítja a
 testnevelés és a sport program-
 ját, ellenőrzi annak alkalmazását
 a különböző foku tanintézetekben;
 f) szervezi, irányítja és ellen-
 öri a mindenfoku sporttechnikai
 oktatást és intézkedik a testneve-
 léshez és sporthoz szükséges ká-
 cserék toborzásáról, kiképzéséről
 és tervszerű felhasználásáról, va-
 lamint a káderek és az élsportolók
 ideológiai színvonalának emelésé-
 ről;

g) ösztönzi és ellenőrzi az új
 sportkáderek állandó kiemelését az
 ifjúság tömegeinek sorából és
 gondoskodik ezek alapos kiképzé-
 séről, hogy sikerrel álljunk meg
 helyünket azokon a versenyeken,
 amelyeken a Román Népköztársasá-
 gát képviselő válogatott csapa-
 tok vesznek részt;

h) intézkedéseket fogantat az új
 sportpályák, berendezések és fel-
 szerelések helyszámaik kifejező-
 téséről, megszabja a sportpályák
 építésszabályait, ellenőrzi és egy-
 behangolja felhasználásukat;

i) megállapítja a bizottság cél-
 kitűzéseinek szükséges sportanya-
 gok és felszerelések mennyiségét
 és fajtáit; kimutatást terjeszt
 ezekről az állami tervbizottság
 elé felülvizsgálás és a miniszter-
 tanács elé jóváhagyás végett;
 ellenőrzi a kiutalt sportanya-
 gok és felszerelések előállítá-
 sát és ésszerű elosztását;

j) irányítja a sportsajtót, köny-
 veket, broszurákat, irányító füze-
 teket, közlönyöket, almanachokat
 és egyéb, a testnevelés és sport-
 kérdésekkel kapcsolatos kiadvá-
 nyokat jelentet meg és vélemé-
 nyezi a más szervezetek vagy in-
 tézmények által kiadott hasonló
 jellegű közleményeket;

k) az egészségügyi miniszterium-
 mal együttműködve, megszervezi
 a sportolók orvosi gondozását;

l) sportkötőintézeteket adomá-
 nyoz a testnevelés vagy a sport
 terén elért tevékenységért és
 meghatározza a különböző foku
 sportolók és kiképzők minősíté-
 sét;

m) sportkapcsolatokat létesít
 és tart fenn külfölddel és meg-
 bízottai útján képviseli a Román
 Népköztársaság érdekeit a sport-
 kérdésekben a nemzetközi szak-
 fórumok előtt és a szakértekeze-
 tekben.

A testnevelési és sportbizottság
 egy elnökből és négy alelnökből
 — akiket minisztertanács hatá-
 rozattal neveznek ki — valamint
 12-18 tagból tevődik össze.
 A megyei néptanácsok mellett
 megyei testnevelési és sportbizott-
 ságok működnek, a járási néptaná-
 cások mellett pedig testnevelési
 és sportmegbizottak.

A törvényrendelet rendelkezései
 értelmében a testnevelési és sport-
 bizottság mellett szaktanácsosok
 működhetnek, akiket a bizottság
 szakemberekből nevez ki.

A Népi Sportszervezet összes
 javai, jogai, kötelezettségei a
 testnevelési és sportbizottságra
 szállanak.

Minisztertanács határozattal a
 Román Népköztársaság testneve-
 lési és sportbizottságának elnöké-
 vé Vidrascu Gh. elvtársat, alelnö-
 kéként pedig Gh. Lichiardopol,
 Moisescu Anton, Valicu Marcel és
 Siperco Alexandru elvtársakat
 neveztek ki.

**HÁZTÖMBKÖRÜLI KERÉK-
 PÁRVERSENYT** rendez a ko-
 lozsvári Victoria sportegyesület
 vasárnap délelőtt 9 órakor a Sza-
 badság-téren. Délután 4 órakor
 pályakörüli versenyt rendeznek
 a Gh. Gheorghiu-Dej pályán, a
 Hadsereg-Explozivii osztályozó
 mérkőzés előtt.

DJATLOVA — SZMERNICKA
 JA, a kiváló szovjet gerelyvető
 új világesíteseredményt ért el a
 Moszkvában megrendezett atlétika
 versenyen. Az új világesítes
 53.41 m. A régi esítesőt az osztrak
 Baumgartlotta 48.63 m-el, mely-
 nél jobb eredményt már a szov-
 jet Majusaja 50.32 méterrel és a
 mostani világesítesstartó 49.59 m-
 el ért el.

A KRASZNAI VEGYES
 SZAKSZERVEZET labdarugó-
 csapata barátságos mérkőzést
 játszott a szilágyballai „Botond”
 csapatával. A mérkőzést a krasz-
 nai csapat 7:0 arányban nyerte.

A LONDONI WHITEHALL épü-
 lete előtt, ahol az amerikai és an-
 gol vezérkari főnökök tárgyalnak,
 fiatalemberek röplapokat osztogat-
 nak a járókelők között, „Mondjátok
 meg, hogy nem vagytok hajlan-
 dók meghalni a yankeek parancsára” — felirattal.

EZER FEHÉR GALAMB hirdeti
 a budapesti Világifjúsági Találkozó
 megnyitását.

ÖT SZÁZALÉKRA CSÖKKENT
 le a gyermekhalandóság Háromszék
 megyében, az eddigi 9.2 százalékról.
**A MAGYAR GÉPIPARI MŰSZAKI
 FIJISKOLA** igazgatósága fel-
 hívja a Kolozsvár lakó, javító vizs-
 gára utasított tanulóit, hogy folyó
 hó 11-én, csütörtökön reggel 9 óra-
 kor jelentkezzenek az iskolában a
 javító vizsgára való előkészítő tan-
 folyam megbeszélésére véget.

**EZERHÉTSZÁZÖTVENEGY DOL-
 GOZÓ FÖLDMŰVES** kötött szerző-
 dést a gépállomásokkal Brassó me-
 gyében.

HARMINCHAT ÚJ BETONHID
 építését kezdte meg a Brád-dévai
 utcaútszón a közlekedésügyi mi-
 nisztérium csoportja.

**AZ ELSZAPORODOTT KÖBOR-
 KUTYÁK** kiirtására és a város ta-
 karítására gyepmesteri telepet állí-
 tott fel a brádi ideiglenes bizottság.

**KÉTSZÁZHATVENÖTEZER EM-
 BER HALT MEG** 1948-ban rossz-
 tápláltság miatt az amerikai Egye-
 sült Államokban. Orvoshiány miatt
 ugyanabban az évben 473 ezer em-
 ber halt meg elégtelen orvosi keze-
 lés következtében.

A „COMCEREAL” felvinci kiren-
 deltsége felkészült a gabonaátvétele-
 re. Kitakarított és fertőtlenített hét
 raktárhelyiséget, tűzbiztonsági fel-
 szerelésekről és tüztöltő csapatokról
 gondoskodott.

MOZIK MŰSORA:

CAPITOL: Mánás Miska, Magyar
 film. Kezdet: 5, 7, 9 órakor.
 Szombaton és vasárnap 3 órakor
 is. Vasárnap d. e. 11 órakor Ma-
 tiné.

MAXIM GORKIJ MOZGÓ: Nyári
 szünet. Nincs előadás.

MUNKÁS-MOZGÓ: Nyári szünet,
 nincs előadás.

POPULAR: Mánás Miska, Ma-
 gyar film! Kezdet: 5.30, 7.30,
 9.30. Szombaton és vasárnap
 3.30 órakor is. Vasárnap délelőtt
 11.30 órakor Matiné.

ÚJ IDŐK: Romfilm hirdó. — A
 buzagvár. 2 felvonás. — Ok is-
 mét látnak. 4 felvonás.

URANIA: Marie Martine, Magyar
 feliratokkal. Előadások kezdete:
 5, 7 és 9 órakor.

VÖRÖS CSILLAG: A tengerész
 különítmény. Román és magyar
 feliratokkal. Előadások kezdete:
 4, 6 és 8 órakor. Vasárnap dél-
 előtt 11 órakor matiné.

KAPÁSBÓL...

A KOLOZSVÁRI HADSEREG
 öt sörült játékosal érkezett haza
 Fogarásról, az Explozivii elleni
 osztályozó mérkőzésről. A csapat
 tizenegy játékos közül Calabura
 Traian Vasile, Hajos, Báthori és
 Tormansky a játék alatt, míg
 Kallós és Crisan a mérkőzés
 előtt sérültek meg, eddig fel nem
 derített körülmények között.

A BUDAPESTI FŐISKOLAI
VILÁGBAJNOKSÁGOKRA ké-
 szülő atléta- és tornakeret, a ko-
 lozsvári edzőtáborból joggal te-
 leindultak annak Bukarestbe, a ten-
 ny a teljes román csapattal in-
 dulnak tovább Budapestre.

Minden kolhozparaszt jobban él, mint nálunk akármelyik kulák

— mondja Rác György biharmegyei szegényföldműves

Haja szürke, bajusza őszbecsavarodó. Arca markáns, napbarnított. Magyaros, fekete posztódományban ül földjei: egykori iskolatársai, osztálytársai és azok fia és lányai között. Váradtól 12 kilométerre Bihar közepén vagyunk. Rác György, kisparaszt egykori kisbajtár, majd uralági cseléd, falujában, a községi ideiglenes bizottságnak nagytermében.

Halkan beszélgetnek szomszédával, majd megtöri a bajuszát és feláll:

— Kedves Testvéreim! Először is tolmácsolom néktek a Szovjetunió kollektív parasztjainak öszinte jókívánságait és üdvözlését.

Dörgő, szivbőljövő taps. A meghatottság nem csak a hosszú tapon, de a petróleumlámpával gyéren megvilágított arcon is látszik. A terem hirtelen úgy elesendesül, hogy a légy zöngését jól hallani.

Permetezés — repülőgéppel

Az első önálló tagállam, amit meglátogattunk, Abházia volt. Az első meglátogatott kolhozban szőlőműveléssel, narancs, citrom és állattenyésztéssel foglalkoztak. Nyolcszáz fajta szőlőt tenyésztettek. Ebből 300 külföldi fajta van. Láttuk munkaközben a szőlővigyázó ekét, melyet a traktor húz és 75 centiméter mély és 50 centiméter széles barázdát csinál. A földet most szántják fel, tavasszal pedig a tőkét teszik be. Láttuk a szőlő permetezését is. A földek közepén lányok állanak fehér zászlócskával és jelzik a repülőgépeknek, hogy hová permetezzenek. Ilyen módon egy nap alatt száz és száz hektárt be lehet

Tudjátok mindnyájan, hogy egy 150 tagú parasztküldöttséggel heteken keresztül bejártuk a Szovjetuniót. Először Moszkvába mentünk, onnan a csoport három részre oszlott. Egyik rész a Volga mellé, a másik rész Ukrajnába, a mi csoportunk pedig a transkaukázia Abháziába, Gruzába és Aszerbejdzsánba utazott. Amikor Moszkvába visszaérkeztünk, találkoztunk a magyar delegációval és összevetettük tapasztalatainkat, a másik két román delegáció által látottakkal és halottakkal. Az összevetettük alapján nemcsak azt mondhatjuk el, hogy a Szovjetunióban bőség van, jólét és virágzó élet, de azt is, hogy ezt a szép életet álmainkban sem mertük remélni. Mindent nem mondhatok el, amit láttam, mert ehhez hét nap és hét éjjel sem volna elég. Erről talán könyvet kéne írni. Így csak főhéjában sorolom fel tapasztalataimat.

permetezni. Miután azonban a repülőgép csak a felső részeket permetezi, az alsó részeket a traktorral felállított hatalmas tartályból két-két ember permetezi. Megtudtam a kolhoz-parasztoktól azt, hogy a szőlőt négyszer is permetezik. Filoxera és más szőlő-ellenes ezeken a területeken ismeretlen. A szőlőt különben géppel kapják, a töve körül géppel utána kapják.

— Meghívtak egy borpincébe — mosolyodik el — Kis likőrös pohárral kóstoltatták vélem a bort. Mire a tizenkettedik likőrös pohárhoz értem, azt mondtam, elég volt, ha azt akarják, hogy sajtát lábamon menjek el onnét.

Egy kolhozparaszt otthonában

— Az éjszakát is ebben a kolhozban töltöttük — mondja ezután. — Házigazdám vezetett mindenhol. En kérdezgettem, ő megmutatott mindent. Szép, takaros megúszásos zsalogáteser falusi ház volt. Házigazdám a feleségével és az eladó lányával lakott benne. Hátul a szép istállóban fajtákon kerétdzött. A kertben virágok, zöldségágyak és gyümölcsfák. A disznóiban cementvályú mellett két kövér yorkshiri disznó. Kérdeztem: a tehén hová jár legelőre. Azt felelték, hogy a kolhoz legelőjére. A tehén azonban a disznókkal és a kerttel együtt nem a kolhozhoz volt, hanem a kolhozpa-

raszt egyéni tulajdona. Olyan szép volt a ház, mint egy városi villa. Volt benne rádió, balalajka, szép szekrények, rézágak, villanyvilágítás. Megnéztem magamnak a kamrát is. Teli volt nagy szék lisztekkel, szalonnákkal és befőttekkel. A szekrényekben rengeteg ruha, felöltők, meleg holmik, selem dolgok, cipők, cizmák. Ez volt az első éjszakám a kolhozban, ezért néztem meg oly jól mindent. Azután sok más kolhoz is láttam, sokat éjszakáztam mindenütt másutt és mindenütt ugyanezt tapasztaltam.

75 mázsás buzatermés

— Leirom nektek — folytatta — a gruziai Lenin-kolhoz, ahol szintén néhány napig tartózkodtunk. Mikor megérkeztünk, javában benne voltak az aratásban. Arató-cseléppé lettem már a mozaiban, de azért ily közelről, munkaközben még gyönyörűbb. Az aratógép learatja az áldást, a buza felvonon megy a cseléplőhöz, az kiveri és a magot osztályozza. A szalmát letesz kupacba egy-egy helyen, a mag pedig a teherautóba ömlik. Ha a teherautó megtelik, jelzi és akkor mindegyik közelben lévő kamion köteles a géphez sietni. Az arató-cseléplőnek megállni nem szabad. Naponta 70 hektár földet arat és cseléplő. Ugyanehhez a kolhozban és másutt, láttam az állattenyésztést is. A disznójuk tiszta yorkshiri, a tehénük sötét pirosfajta, hasonlít egy kicsit a mi svájczinkhoz. Sokkal nagyobb, husosabb és sokkal több gyapjút ad. Hátán pup van. Van sok merinó is náluk. Idén a termés mindenütt gyönyörű, legelőbb is a mi fogalmaink szerint. Ők azt mondják: jó közepes. Egy hektáron átlagban

20—22 mázsás buza is terem, a 12 mázsás már gyenge közepesnek számít. Az ágas buza hektáronként 75 mázsát terem. A szovjet emberek azonban ezzel nincsenek megelégedve. Ők szeretnék ezt is hektáronként fölemelni 100 mázsásra. Tíz hektár ilyen ágas buzát láttuk Moszkva mellett, Liszenkó kis kísérleti telepén. Azt mondják összesen 400 hektár ilyen ágas buzájuk van az idén. Jövőre azonban már sokkal több lesz. Az ágas buzát ritkábban teszik és közben gépkapával kapják.

HOGY SZAMOJ EL A KOLHOZPARASZT?

— Bizonyára szeretnétek tudni, — beszél tovább —, hogy a kolhozparasztnak milyen a munkabeosztása és mennyit keres. Az emberek brigádokba vannak osztva. A brigádok viszont csoportokba oszlanak. Egy brigád 45 emberből áll, és három vagy négy csoportra oszlik. A brigád élén a brigádéros áll. Egy-egy brigád megkap egy darab földet és azt éveken át műveli. Azért felelős, nemcsak ebben az évben, hanem a következőkben is. Az emberek munkájáért napokat irnak be.

Normák vannak. A normákat bizottságok állapítják meg. Ezekben benne vannak a kolhozparasztok, a brigádérosok, a kolhoz elnöke stb. A normák természetesen a különböző vidékeken és különböző munkák szerint különbözők. Veszik az átlagos napi munkateljesítményt, ez a norma. Aki a normát túllépi, éppen úgy, mint az ipari munkás, többet keres, több munkanapot irnak neki. A nehéz, vagy több tudást igénylő munkáért, természetesen több munkanap jár. A munkanapokat a csoportfelelős, majd a brigádéros írja fel, amelyet azután a kolhoz könyvelője a könyvbe vezet. Hét végén pedig beírja minden egyes kolhoztagnak a saját könyvébe is. Természetes, hogy szüret stb. után leadják azt a viszonylag keveset, ami az átlagnak, illetőleg a traktorállomásnak a kölcsönadott traktorokért, arató-cseléplőkért jár. A többi pedig kiosztják a bejegyzett munkanapok arányában a kolhoztagok között. Két százalékát a jövedelemnek visszatartják a társadalombiztosító orvos számára. Bizonyos százalékot visszatartanak a későbbi befektetésekre a kolhoz fejlesztésére. A jövedelem különböző átlagban, ahogy én láttam és sok kolhoztagtól megkérdeztem, egy-egy munkanapért 25 kiló búzát kapnak. Viszont igen sok embernek láttam a tavalyi évre 500—600, sőt 900 munkanapot is, aszerint, hogy milyen szorgalmas és milyen volt a munkája. Megismertünk olyan kolhozistákat is, akik fehér köpenyben, saját autójukon vittek ki bennünket a mezőre. Az autón kívül rengeteg ruhájuk és mindenük volt a pénzüikkel sem tudtak egyebet csinálni, minthogy 10—20 ezer rubelt a bankba tettek. „Használja az állam, majd kivesszem akkor, ha szükségem lesz rá” — mondták.

MEGLÁTOGATTUK LISZENKÓT

— A föld hallatlan termékenységet — folytatja — nagyfokú gépesítésen és a föld jó megművelésén kívül a szovjet tudósok által bevezetett és kitűnően bevált forgórendszer, valamint sok helyen az erdősítés is okozza. Forgórendszerünk egyáltalán nem hasonlít a mi sovány vidékeinken feltalálható változásokhoz. Nálunk, ahol a föld gyenge, egy évben pihentetik, nyomás alatt tartják és csak a következő évben vetik be. Szovjet kolhozokban ilyesmi nincsen. Ott letes forgórendszert alkalmaznak. Ha az idén egy területet búzával vetnek be, ott csak hét év múlva vetnek újra búzát. Közben búkköny, lóhere, lucerna, kukorica terem benne. A vetési terv pontos és tervezett. Az agronomusok már ősszel megállapítják, hogy melyik földbe, mit fognak termelni.

— Moszkvában meglátogattuk Liszenkót a híres agronomust — emlékezik vissza —, aki az ágas búzát kitermelte. Tolmács utján kérdeztük: hogyan? Azt felelte, ottással. Megkérdeztük, hogy az erdősítéseket milyen módon hajtja végre. Az első évben öt méter távolságra a tölgyfaerdő makkját fültetik el. Egy-egy fészékbe 10—15 makkot is vetnek. Közéje pedig zabot vetnek. A zab árnyékát megvédi a kicsi makkcsemétét. A zabot ősszel aratógéppel aratják le. A második évben árnat herével fültetik a makkok közé. Harmadik és negyedik évben a here a makk tövét hűvösbe tartja. A következő évben a tölgyfaerdő makkja mellé más, vastagabbra nőő fikat akácot is fültetik. A bőséges legelőre jár de olyan legelőterületek, mint nálunk nincsenek, mert nem szükségesek, helyette inkább rengeteg takarmányt természetesen.

Késő szombat este. A bihari községi ideiglenes bizottság nagytermébe behuzódott a kánikulai nap forrósága. Cséplés közepén nehéz, fárasztó hét szombat estéjén vagyunk. Mégse feküdt le senki és egyetlen érdeklődő lélek sem maradt otthon. Itt nemcsak Bihar közepéről, hanem az ország összes községeiről és azok jövőjéről van szó. Rác György elhallgat.

Most tucatnyi kacskaringós kérdés repül feléje. Hát szegény kolhoz nincsen? Senki sem nyomorog? Ahol többféle nemzetség van, békeességben élnek? A juhász is norma szerint dolgozik? Mi van a lustákkal és a részegesekkel? Korcsma nincs? Szabad a vallás? A papok miből élnek?

Szorgalom, szívósság, tudás

— Persze, nem mindegyik kolhozista milliomos és nem mindegyiknek vannak tizezrei az állami bankban. Ez függ a szorgalomtól, a szívósságtól és a tudástól. A kolhozok sem egyformák mind, mint ahogy két egyforma falevelet sem láttam soha. Vannak virágzó kolhozok, saját gépekkel, amelyek már a traktorállomásokra sem szorulnak rá, ahol már a traktor is villanyal jár. Annnyit azonban mondhatok, hogy én szegény kolhozparasztot nem láttam. A mi fogalmaink között mindenki gazdag. Minden kolhozparaszt jobban él, mint nálunk akármelyik kulák, azzal a különbséggel, hogy náluk mások zsírján élő ember régen nincsen. Beszélgettem a kolhozban pappal. A haza olyan őszes volt, akár csak az enyém. Le is fotografáltam magamat véle, nyakában a keresztrel. Kérdeztem tőle: hogy állunk a vallással és a vallásossággal. Azt felelte: a vallás szabad. Mindenki szabadon gyakorolhatja. Aki elviszi a gyerekeit megkeresztelni, az fizeti az egyházi adót, aki nem viszi el, az nem fizeti. Ami pedig a részegeskedést illeti, hát kocsma, az tényleg nincsen. Ellenben a szövetkezetben mindenütt van jó bor. Említettem már az abháziai Lenin-kolhozot, ahol bort természetesen. Ha a kolhozistának kifogy a saját bora, bemegy a kolhoz pincéjébe, a pincemestertől kivessz annyi bort, amennyi kell, azt aztán felírják és elkönyvelik. Amikor a munkanapok végelszámolására kerül sor, levonják neki. En két-

Hát a sokgyermekes anya, mit csinál a rengeteg puájával? A soklányos házaknál nincsenek nehézségek a férjhezmenés körül? Hozományt ad-e a kolhoz? Vagy pedig az asszonynak magának kell gondoskodni róla? Mi történik az öreg emberekkel? Dolgozni viszik őket, vagy pedig odahaza pihenhetnek a padon? Fiatal párok, ha megnősülnek, ott maradnak a szüleiknél, vagy pedig új házakat építenek nekik? Kérdések, kérdéscsoportok ezek. Rác Gyuri bácsi úgy érzi magát, mint hatodikos elemista idejében, vizsga alkalmával. Földfel kérdéseit szépen összeteregetti, rendezte, mint a kosokát és az anyabárányokat juhász korában.

lőnben részeg embert sehol sem látam.

— Tudom, hogy nagyon érdekel benneteket a nemzetiségek élete — mondja ezután. — Voltam olyan gruz kolhozban, ahol az elnök örmény, az agronom tatár származású volt. A tagok között voltak gruzok, örmények, tatárok, még törökök is. Jártam olyan alsófokú iskolában, de gimnáziumban is, ahol volt örmény, tatár és gruztagozat is egyszerre.

— Magam is juhász voltam, — tér más tárgyra —, persze, hogy érdekelt a juhász norma. Megkérdeztem az egyik szovjet kollégától. Azt mondja, egy juh után 3 és fél kiló gyapjút kell beszozáltatni egy évre. Ő azonban hűvösben legeltetett és 5 kiló gyapjuja is volt. Kétszerannyi sajtja, mint amennyit előirtak. Minden birka után egy bárányt kellett beszozáltatnia, de ő vigyázott a kettős bárányokra és ebből többletjövédelme volt.

— Az öregemberek nyugdíját kapnak, amit a társadalombiztosítási pénzből, — jön a következő válasz — abból a bizonyos két százalékból jut nekik. Emberségesen és jól megélenek. A munkás mind férjhezmenek és egy lagzin magam is jelen voltam. A kolhoz bőséges nászajándékokat ad nekik.

Több kérdés nincsen? A csillagos, de holdtalan vak sötét alföldi utcán a hazatérő falusiak szörfösanyaiban visszazsepgenek az imént megélt élmények.

Megállunk a kiskapuban. Rác György feleségének szülőházánál.

„Minden várakozásomat felülmulta...”

— Sok szépet olvastam és hallottam a Szovjetunióról ezelőtt is. De, amit saját szememmel láttam, saját fülemmel hallottam és saját kezemmel tapogattam, az minden várakozásomat felülmulta. Az én életemnek teteje az lesz, ha nálunk is általánossá válik a kollektív gazdálkodás — mondja Rác György. Keresztülutazva Ukrajnán, még láttam romokat, de maradék romtörmelékeknél sokkal nagyobb az építés lendülete, az embereket magávalragadó jókedv és bizakodás. A Szovjetunióban senki sem kételkedik abban, hogy sikerül a békét megvédeni és hogy a Szovjetunió vezető békétábor győzni fog.

Elvállunk. Az utcán a vakbátót éjben Rác György élete folyására gondolunk. Elvégzte a hatosztályos elemi Bihar közepén. A legjobb tanuló volt. Még az osztályiskolában is jutalomkönyves. Talán éppen ez volt a baj. Tudta, hogy egy hektóliter jó minőségű búzának 80 kilónak kell lenni. A nagykereslet Bleyertanyán kiadták a cselédeknek a buzajárandóságát, elvitte a malomba, rávette a mázsára, látta, hogy egy hektóliter csak 60 kiló volt.

— Nézzétek, ez másodosztályú buza, nem az, ami nekünk jár. Ez tíz hektóliterrel már tetemes veszteséget jelent! — mondotta a cselédségnek.

Szétrájkbaléptek. A cselédségnek ki kellett fizetni a különbözötet. Azonban kikutatták, hogy ki volt az

értelmi szerző. A csendőrök megverték és kiadták a felmondólevelet. Másutt a szalonnával volt a baj. Jól megsózták.

— A sóraktárba én is el tudok menni a sórt — mondotta és lerázta a sót, amivel a szalonna rögtön elérte a rendes súlyát. Ezt látva, a többi cselédek is így cselekedtek. Innen is el kellett mennie.

— Maga jó juhász lenne, csak a szája ne volna olyan veszedelmes — mondták neki a Horthy-korszakban.

De ime érdemes volt kinlódni, élni, átverekednie magát a különböző magyar és román reakciós rendszerekben. Rác Györgyöt 1944 őszén Hegyközpályiban a Szovjet Hadsereg szabadította fel cselédlérből. S ime most elmegetett a Szovjetunióba, megnézhetette a kollektív gazdaságokat, tanulmányozhatta és tanulhatott belőle. Rác György most tapasztalatait átadja dolgozó parasztársainak és velük egysorban harcol a falu új életéért. A harc nyomán már biztató eredmények érlelődnek. Bihar közepén harcolnak már a falusi szegénység. Rác György osztálytársai. Pár hét múlva ők is megalapítják a maguk kollektív gazdaságát. Ezek fogják követni életük folyását. Százszáz örülnek majd sikerüknek.

Megszűnt a szemüveghiány

Szovjet nyersanyagból megindult a hazai szemüvegyártás

Öt, tíz és ötven évvel ezelőtt szemüveg tekintetében teljesen a német ipar gyarmatai voltunk. Keretet, lencsét, mindenféle optikai eszközt, kivétel nélkül Zeiss-ektől és a többi német gyárhozól kapunk. Az árak és a fizetési feltételeket is ők diktálták. Az új szemüveg belföldi gyártmány. Ezt már sok tekintetben új utakra tért iparunk gyártja. Ennek bemutatására a Centrofarm kolozsvári fiókjából helyszíni közvetítést adunk. A július 18-án megnyitott üzlet tele van rengeteg áruval és rengeteg vevővel. Az üzlet tulajdonképpen három részből áll. Az első: kész gyógyszerkészítményekkel és droguista készítményekkel foglalkozik. A második: orvosi műszereket, kötszereket, ortopéd cikkeket árul. A harmadik: az optikai osztály.

HAVI 400 SZEMÜVEG

Az üzlet forgalmára jellemző, hogy havonként Kolozsvár szükséglete és az ország 15 megyéje számára 400 szemüveget szállítanak. A tordai társadalombiztosító számára a megrendeléseket éppen most csomagolják. Meghatottan forgatjuk a szemüvegeket. Belföldi a lencse és itt készült a keret is. Hogyan vált lehetségessé az, hogy ma már ezen a meglehetősen nehéz, bonyolult gépeket, szervezési, sokirányú és komplikált technikai tudást igénylő területen is termelők lettünk?

SZOVJET ÜVEG

A szemüveg nyersanyagát, a préselt üveget, az úgynevezett Presslinget, a Szovjetunió szállítja nekünk. Még pedig: kitűnő minőségben. Valaha, 20 esztendővel ezelőtt a Szovjetunió is Zeiss-ektől vásárolta. Ma azonban a Szovjetunió üvegtechnikája kiállja a versenyt a 100 esztendőes Zeiss-gyárral. A szemüvegek becsiszolását az IOR Industria Optika Romana bukaresti üzeme végzi, még pedig kitűnően. A szemüvegek kifogástalanok. A pápaszem

celluloid kerete eddig szintén külföldön készült. Ma, ezt is az országban állítják elő. A keret erős, hajlékony, ruganyos, jó minőségű. A celluloid nyersanyagát külföldről hozzuk, de már időhaza is történnek kísérletek ebben az irányban. S kilátás van rá, hogy rövidesen ezt is belföldön gyártják.

Ujabb optikai üzletek nyílnak

A bukaresti IOR gyár a Szovjetuniótól egyelőre 190 ezer Pressling üveget kapott, amelyet pár hónap alatt dolgoznak fel. Ha ez kész, újabb szovjet nyersanyag mennyiséget kapunk. A szemüveg bevágását gyémánt bevágóval a Centrofarm szakképzett optiku-

sai végzik. Egyelőre 5 ilyen üzlet van az országban, de a törekvés az, hogy újabb fiókokat létesítsenek. Szakképzett optikusokat képeznek ki. Déván és Marosvásárhelyen nemsokára megnyílnak a két új optikai nagy üzlet.

Olcsóbb lett a szemüveg

A belföldi optikai cikkek általában máris 40 százalékkal olcsóbbak a külföldiekénél. És ami a fő, lehet kapni őket.

Ugyanez az áresés tapasztalható a Centrofarm orvosi felszereléseinél és ortopéd cikkeinél is. Szép kiállítású, tartós orvosi fecskendők, jó kinézésű, erős fecskendőtartók, sterilizátorok. Dührsen dobozok, orvosi kések, sebkapcsok, csipeszek, kések láthatók köröskörül. Mind belföldi gyártmány. Mind kiváló minőségű és olcsó. Sokkal olcsóbb, mint a feketeáru volt. Egy 10 köbcentiméteres fecskendő ára nemrég 1100 lej volt. Mai ára: 890 lej. Gumilepe-

dő, „feketén“ 1100 lej volt. Mai ára kitűnő minőségben 460 lej. A bukaresti Vulcan gyárban készült. A gumiáru iránt a testvéri Bulgária érdeklődik és nemsokára már exprotképesek is leszünk.

Az egyik állványon gyönyörű kiállítású precíziós mérleg hívja fel figyelmünket. Ez is hazai gyártmány.

A technikai fejlődésünk elérkezett a szemüveg területére. Az álom valósággá vált s a valóság összessége a dolgozók küzdelme nyomán, a szocializmusra teljesedik.

Az intézmények még bejelent- hetik tűzifaigénylésüket

KOLOZSVÁR. — A városi ideiglenes bizottság közli, hogy azok az intézmények és vállalatok, melyek a tűzifa szükségletüket még nem jelentették be, augusztus hó 15-ig bejelenthetik.

Akik a bejelentést elmulasztják és a fenti időpontig nem kötnek szerződést a „Combustibil“ tűzifa ellátó osztállyal (Farkas-utca 4 szám) nem tarthatnak jogot a téli tűzifa ellátásra.

Cséplési szabotőröket leplezték le

a szovati és mezőkeszűi dolgozó földművesek

KOLOZSVÁR. — A kolozs megyei Szovát község dolgozó földművesei tanujelét adták az osztályellenséggel szembeni éberségükről. Az elmúlt napokban leplezték Nagy Mihály szabotőrt. Nagy Mihály — 11 hektár föld tulajdonosa — 27 kéve búzát hordott haza learatott terméséből. Akkor kapták rajta, amikor a padláson cséphadaróval verte ki a kalászatokat.

Tóth József — ugyancsak szovati lakos — közel egy mázsa gabonát cséplelt ki titokban. A dolgozó föld-

művesek ébersége azonban meghiúsította további mesterkedését, a búzát visszahordatták a szérűre.

Mezőkeszű községben Jankó Sándor cséplőgéptulajdonost leplezték le. Fél véka gabonát cséplelt ki titokban. Ezt a mennyiséget Kolozsvárra hozta és ezer lejért akarta a fekete piacon értékesíteni.

Mindhárom szabotőrt letartóztatták, s átadták őket a kolozsvári ügyészségnek, ahol már elkészült ellenük a vádirat.

ÓNALLO

román-magyar

levelező, gépiró, jogi licenccel rendelkező, könyvelésben is jártas állást keres.

Cím a Slovában

Autó és motorkerékpár akkumulátorok

nagy választékban kaphatók

a

„FIERUL“

ÁLLAMI VASÚZLETBEN

ADÁS-VÉTEL

ELADÓK: ebédlőszekrény, hálószoba, pamlagok, asztalkák, matracsőr, Horea-ut 9., II. emelet, 11. ajtó.

MOTORKERÉKPÁR BMW 350 köbcentis, jókarban eladó. Stelutei-Csillag-utca 4. 5442

BABAMÉRLEGET, baba-fürdőkádát keresek megvételre. Felsner, Türr István-utca 4. 5550

MOTORKERÉKPÁR prima, hátasülés és 350-es BMW komplett differenciál eladó. Orbán, Szentegyház-utca 6. 5553

MEGVÉTELRE keresek jó üveg-vágó gyémántot. Schwartz, Dávid Ferenc-utca 16. 5557

PORSZIVÓGÉP és egy modern négyágú villanycsillár eladó. Schwartz, Dávid Ferenc-utca 16. 5559

RABER-KOPSCH anatómiai atlasz eladó. Szabadság-tér 4-5., ajtó 13. 5559

LEICA 3,5-es lencsével olcsón eladó. Sárdi foto, Dózsa-utca 16.

MEZES BÁDOGOKAT keresünk megvételre. „Victoria“ Szövetkezet, Szabadság-tér 26. Tkv.

HASZNÁLT hálót, vagy kombinált keresek megvételre. Széchenyi-tér 1, Rosner. Tkv.

KÉTSZEMÉLYES diófurnéros rőkámi eladó. Volt Árpád-utca 17.

MODERN konyhaberendezés, sport-gyermekkocsi olcsón eladó. Ciura-utca 2. Bejárat a volt Bartha Miklós-utcából. 5566

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés szavanként 5 lej, szombaton 6 lej. Legkisebb hirdetés díja 10 szóig 50 lej, szombaton 80 lej. Állástkeresőknek szavanként 2 lej — Kereskedelmi jellegű apróhirdetés szavanként 3 lej. Cím a kiadóban és jelígyes hirdetésnél 20 lej pótdíj fizetendő.

INGATLAN-LAKÁS

ÁLLAMI BANK tisztviselője keres butorozott szobát, központ közelében. Ajánlatokat „Inspektor“ jelígyére a kiadóba kér. 5554

VASUTÁLLOMÁS közelében bombázott ház sürgősen eladó. Szoba, konyha, egy szoba, építőanyag-gal, Cim: Gyufagyár-utca 6. 5555

ERZSEBET-UT elején levő egy szoba, előszobás lakásomat, amely teljesen különbejárattal, elcserezném egy vagy kétszobás, konyhás lakással. Költségeket fizetek. György Jakab töltőüzlet, Jókai-utca 4.

SÜRGŐSEN eladó tisztviselőtelepen egyszerűbb ház, nagy kerttel. Molotov-utca 43., cipészet. 5567

ELADÓ beköltözhető kertes család háza és kétszemélyes rőkámié. Kerekdomb, Fogarasi-utca 12. 5568

ÁLLÁST KERES ELMENNEK kisebb háztartáshoz mindenesnek vagy szakácsnőnek augusztus 15-ére. Fellegvári-ut 91.

KELMEFESTŐ mesternő állást keres. Ugyanott 5.5 négyzetméter perzsaszőnyeg eladó. Cim Slovában.

ÁLLÁST KAPHAT

MINDENES szakácsnőt azonnalra felveszek. Farkas, Wilson-utca 3., földszint. 5558

Értesítés

Az „APROZAR“ ÁLLAMI KERESKEDELMI VÁLLALAT

A fogyasztók tudomására hozza, hogy a központtól távolos kerületek ellátására újabb fiókokat nyitott meg a VÖRÖS HADSEREG-UTJA

60. SZÁM ÉS A JULIUS 14-TÉR 22. SZÁM ALÁTT, ahol zöldséget és gyümölcsöt a piaccal azonos áron árúsítanak.

„APROZAR“ Állami Kereskedelmi Vállalat.

PERFEKT adminisztratív munkanőt keresünk. „Aprozar“ Dózsa György-utca 24-26 szám. 5565

Vásárolunk

csiszolóport

60-120 szemcsés, fekete és zöld kivitelben, bármilyen mennyiségben.

„FIERUL“ Állami Vásárház Kolozsvár, Molotov-utca 21.

Napi áron veszünk

étolajos vashordókat

és ciszternákat

„SOMESUL“

Állami Kereskedelmi Társaság

CSÜTÖRTÖKÖN, augusztus 11.-én este fél 9 órakor

A DIÁKHÁZ NAGYTERMÉBEN

A MAROSVÁSÁRHELYI „NÉPI ATHENAEUM“ 40 TAGU ACCORDION ZENEKARA

folytatja nagyszerű erdélyi turnéját és csütörtökön este Kolozsváron tartja házigazdáját.

Műsor:

Szovjet és az együttélő nemzetek népzeneje. Rachmaninov, Bizet, stb. klasszikus művei. Egyveleg Schubert, Kálmán, Lehár, stb. operettjeiből, magánszámok, duettek, énekszámok stb.

Jegyek elővételben az „AGITÓ“-nál, Szabadság-tér 6

Olcsó helydrak!

Elveszett okmányok

Pierderi de acte

Az alább felsorolt személyi okmányok elvesztek és azokat tulajdonosaik semmiesnek nyilvánítták:

Urmatoarele acte personale au fost pierdute si posesorii lor le declara nule de drept in mainile oricui s'ar afla:

1. PAP VALERIA Cluj, Str. N. rajului 30, Buletinul de inscriere la Bir. de Pop. fara numar din 1945, eliberat de Militia Cluj.

2. BOTH Gh. Cluj, Str. Avram Iancu 34, Buletinul de inscriere la Bir. de Pop. fara numar din 1945, eliberat de Militia Cluj.

3. ELVESZETT Dan Constantin névre szóló Victoria szövetkezeti tagsági könyv. Semmis. 5556

HETI LOTÓ

Az augusztus 8-iki húzáson kilencen nyertek, egyenként 66.036 lej, az 594.330 lejes heti prémium felosztása során.

Nyerőszámok: 88, 36, 87, 2, 3, 70, 86.

Kik a szerencsés nyerők?

Buletinszám: Játékkombináció:

Seria O 779.499	2, 83, 87
786.800	86, 3, 88
795.797	70, 3, 87
802.342	70, 86, 36
OP. 288	3, 70, 88
P. 88.275	36, 70, 88
88.678	86, 87, 88
91.372	70, 88, 87
94.854	86, 87, 88